

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12842/2022
26.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Лотина, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Југослав Војнић Хајдук, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 40/22 од 07.06.2022. године, у седници одржаној 26.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 40/22 од 07.06.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П 448/21 од 13.10.2021. године делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезана тужена да исплати тужиоцу износ од 18.000,00 евра са домицилном каматом Централне Европске банке почев од дана падања у доцњу 26.05.2016. године па до коначне исплате, као и да му плати трошкове парничног поступка у износу од 216.380,00 динара, док је одбијен захтев за обрачун камате на дан 25.05.2016. године.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 40/22 од 07.06.2022. године, усвојена је жалба тужене и првостепена пресуда укинута у побијаном усвајајућем делу одлуке о главном захтеву и одлуке о трошковима поступка и тужбени захтев којим је тражено да се тужена обавезе да тужиоцу исплати износ од 18.000,00 евра са домицилном каматом Централне Европске банке почев од дана падања у доцњу 26.05.2016. године па до коначне исплате као и да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка у износу од 216.380,00 динара је одбијен и обавезан тужилац да туженој на име трошкова првостепеног поступка исплати износ од 98.250,00 динара и трошкове жалбеног поступка у износу од 84.000,00 динара (укупно 182.250,00 динара на име трошкова парнице).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију у смислу члана 403. а у вези члана 407. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408., у вези члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца дозвољена, али да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије да другостепени суд није дао ваљано образложење из којих разлога је извео закључак супротан у односу на закључак првостепеног суда да тужбени захтев није основан, заправо се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП из ког разлога се ревизија не може изјавити у смислу одредбе члана 407. ЗПП и због чега нису били предмет оцене ревизијског суда.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је статутарни заступник „ВВ“ ДОО, док је тужена имала регистровану предузетничку делатност и то Самосталну занатску трговинску радњу „ГГ, ...“ ..., док је као пословаћа радње био регистрован ДД који је водио пословање радње и који је у том својству сарађивао са „ВВ“ ДОО. ДД и тужена били су у браку до 15.01.2009. године када је брак разведен, док је заједница живота престала 15.07.2008. године. Самостална занатска трговинска радња „ГГ, ...“ закључила је 24.10.2007. године уговор о кредиту са „... Bank“ којим јој је одобрен наменски кредит у износу од 30.000,00 евра са роком отпате од 36 месеци у 36 једнаким месечних ануитета. Истог дана закључен је и уговор о јемству између „ВВ“ и банке као повериоца, на основу којег је „ВВ“ прихватила да као јемац платац за предузетничку радњу тужене као дужника из основног посла измири све његове доспеле уговорене обавезе уколико он сам то не учини у року доспећа. Закључење овог уговора било је резултат и последица договора и сарадње између тужиоца и ДД. На основу наведеног уговора о јемству „ВВ“ је исплатила банци износ од 1.793.907,82 динара тј. око 17.442,12 евра. Дана 03.11.2009. године из Регистра Агенције за привредне регистре брисана је Самостална занатска трговинска радња „ГГ, ...“

Пресудом Основног суда у Суботици од 04.04.2012. године, која је постала правноснажна 21.07.2012. године, овде тужена је обавезана да „ВВ“ плати износ од 1.793.081,46 динара са законском затезном каматом од 06.11.2010. године па до коначне исплате, као и трошкове поступка у износу од 186.039,08 динара. На основу ове пресуде као извршне исправе „ВВ“ као поверилац није покретао извршни поступак против тужене. Ово привредно друштво налази се у блокади уназад осам година. Тужена је тужиоцу исплатила у целости износ који је привредном друштву „ВВ“ досуђен пресудом од 04.04.2012. године, што међу странкама није било спорно.

Тужена је против бившег супруга ДД водила парнични поступак ради исплате дела износа који је у целости исплатила за обавезе које су она и ДД заједнички преузели у току трајања брачне заједнице и то дела износа који је „... Bank“ као поверилац наплатила од тужене на име потраживање из уговора о кредиту који су она и ДД као корисници кредита закључили са том банком 01.12.2005. године, као и наплате износа који је овде тужена исплатила тужиоцу на име дуга по пресуди од 04.04.2012. године. Пре рочишта за главну расправу у овој парници 25.11.2015. године, овде тужена је у присуству свог адвоката и по његовом савету оверила изјаву у којој је потврдила да је овде тужиоцу дужна износ од 18.000,00 евра и да ће дуг бити исплаћен по завршетку судског спора који води у суду у ... са ДД због наплате ових дуговања, а најкасније у року од шест месеци. На рочишту које је уследило непосредно након овере изјаве овде тужилац је дао исказ у својству сведока када је, између осталог,

изјавио и да потраживање „ВВ“ према предузетничкој радњи тужене и ДД износи око 18.000 евра, који износ је тужена њему у целости исплатила у ратама у готовини због чега он према туженој нема више потраживања. Овај парнични поступак правноснажно је окончан пресудом од 21.12.2016. године тако што је усвојен захтев за исплату износа од 243.228,00 динара са законском затезном каматом од 03.07.2014. године па до исплате, а у преосталом делу тужбени захтев је одбијен.

Наведено чињенично стање другостепени суд је утврдио након одржане расправе и оценом изведених доказа закључио да тужилац није туженој позајмио 18.000,00 евра, већ је изјава тужене да му дугује овај износ фиктивна, сачињена у сврху успеха овде тужене у спору са бившим супругом и стога одбио тужбени захтев сматрајући да тужена нема дуговања према тужиоцу.

По оцени Врховног суда наведено становиште другостепеног суда засновано је на правилној примени материјалног права и правилном тумачењу правне природе изјаве од 25.11.2015. године.

Према одредби члана 557. ЗОО уговором о зајму обавезује се зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других замењивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца односно исту количину ствари, исте врсте и истог квалитета. И по оцени ревизијског суда, по својој садржини и правној природи изјава 25.11.2015. године није изјава којом тужена признаје да тужиоцу треба да врати 18.000,00 евра за који износ тужилац тврди да се ради о личном дугу. Правилно је другостепени суд у склопу свих околности конкретног случаја и животне ситуације парничних странака оценио да је сврха наведене изјаве успех овде тужене у парници против бившег супруга, а не о потврђивању постојања дуга према тужиоцу. Следом наведеног, не ради се о уговору о зајму, због чега је правилан закључак другостепеног суда да је ова изјава фиктивна због чега се на основу ње не може основано захтевати враћање зајма у смислу члана 557. Закона о облигационим односима.

Слободна оцена доказа значи вредновање доказа на основу којег суд (по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа као целине) те на основу резултата целокупног поступка одлучује које ће чињенице узети као доказане. Начело слободне оцене доказа карактерише одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази, па суд у сваком конкретног случају слободно формира своје уверење о доказним односно недоказаним чињеницама. На расправи пред другостепеним судом изведени су докази читањем писаних доказа и записника о саслушању сведока који су изведени пред првостепеним судом и саслушане парничне странке, па се неосновано ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 7. и 8. ЗПП пошто је побијану пресуду засновао на другачијој оцени доказа изведених пред другостепеним судом без непосредног саслушања свих сведока, али непосредним саслушањем парничних странака. Супротно наводима ревизије другостепени суд је био овлашћен да у смислу члана 384. став 1. ЗПП на расправу позове странке, њихове пуномоћнике, као и оне сведоке које одлучи да саслуша. На расправи и у поступку пред другостепеним судом се према одредби члана 385. ЗПП примењују одредбе о главној расправи пред првостепеним судом из чланова 310. – 335. ЗПП. По члану 331. ЗПП, на који упућује наведена одредба. Ако се рочиште држи пред измењеним већем односно судијом појединцем, главна расправа мора да

почне изнова али суд може да донесе одлуку да се поновно не саслушавају странке, сведоци и вештаци и да се не врши нови увиђај, већ да се прочитају записници о извођењу ових доказа. У складу са наведеним другостепени суд је имао у могућности да изврши оцену доказа и формира свој закључак о правној природи предмете изјаве. Следом наведеног, као неосновани су оцењени сви наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, којима се заправо оспорава доказни поступак и оцена изведених доказа од стране другостепеног суда који је супротно наводима ревизије био овлашћен да на основу расправе изведе другачији чињеничноправни закључак од оног у првостепеној пресуди.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу законитост и правилност побијане одлуке, то је Врховни суд из напред изнетих разлога применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић